

POSJET

Piše: fra Miljenko Stojić, OFM

Doći nekome u posjet znak je osobite pozornosti koju prema njemu gajimo. Po-drazumijeva se da govorimo o onima prijateljskima, svi drugi posjeti nisu dostojni našega govora. Tom prilikom razmjenjujemo iskustva, nešto zaključujemo i obvezujemo se postupati u skladu s tim.

Pobijenim franjevcima zaista neprestano dolazimo. Ne samo onima pokopanima u samostanskoj crkvi na Širokom Brijegu, nego svima njima ma gdje da su ubijeni. Široki Brijeg sve ih je odgojio, mnogi su na njemu službovali i Hercegovačka franjevačka provincija nije nimalo pogriješila kad je širokobriješki samostan proglasila svojim središnjim žrtvoslovnim mjestom. O tome se naročito govori u prigodi obilježavanja 7. veljače, dana kad su komunisti na Širokom Brijegu pobili 12 franjevaca i potom ih spalili u ratnom skloništu u samostanskom vrtu. Ali i tijekom cijele godine mnogi dolaze da bi se utekli u njihov zagovor, da bi porazmislili o svome životu u svjetlu njihove žrtve. Bili su nevini, nisu htjeli bježati pred nadolazećim komunističkim naletom i nisu htjeli pogaziti svoju vjeru. Zbog toga su ih pokušali zbrisati s lica zemlje, kao da ih nikada nije bilo. Jesu li uspjeli?

Čitam jutros što je Vicko Krstulović govorio o Crkvi i kleru 1952. Nimalo nježno i nimalo uvijeno. Pohvalio se da su oni, komunisti, uspjeli razbiti buržoaziju i njezin poredak, ali ne i Crkvu. Razlog je što u svijesti velikog broja ljudi postoje jaki ostaci religioznog vjerovanja. Protiv toga se treba nastaviti boriti i... Da ga ne prepričavamo više. Za one koji su manje upućeni to je čovjek koji je, između ostaloga, izdao naredbu o preoravanju ustaških i domobranskih grobova na Mirogoju,

Iva Mandić: Širokobriški mučenici

da im ne ostane nikakva spomena. Zbog toga su ljudi krišom palili svijeće na tome mjestu i išli u tamnicu kad bi ih uhvatili. Ali ipak nisu žalili. Pokojnima treba iskazati počast. Dolazili su im u posjet jer su oni bili njihovi.

Na Širokom Brijegu dogodio se zločin

Mnogi su mislili da će predsjednik hrvatske Vlade Zoran Milanović prošlog mjeseca posjetiti mjesto gdje je 8. dalmatinski korpus ili XI. dalmatinska brigada napravila strašan zločin. Samostan se u to nije miješao. I nije došao. Prošla su negdašnja vremena kad se to jednostavno podrazumijevalo. Nije razlog samo u tome koju su

stranku birači postavili na vlast na zadnjim izborima. Plod je to različitih dosadašnjih tijekova. Povezani su s odnosom prema komunističkom nasljeđu, s odnosom prema zahtjevima i stajalištima tzv. Međunarodne zajednice. Ona je, pak, sve do sada nemilosrdno vodila kolo na našim prostorima. Postavljala je uvjete igre i jao si ga onome tko po njima ne postupa. Znaju to i novinari pa na konferenciji za tisak nisu Milanovića ništa pitali zbog čega se nije popeo do crkve i samostana. Kad bi bilo nezavisnog novinarstva, to bi se zaista dogodilo. Ali, rekosmo, njega nema. Spomenuto pitanje je trebalo postaviti, uz svo uvažavanje delikatnog položaja predsjednika hrvatske Vlade u ovom posjetu. Jer da je došao, kako god da se ponio, što god ili ništa rekao, ne bi nekome bilo dobro. Na Širokom Brijegu dogodio se zločin, a to društvene vlasti s obje strane granice iz raznoraznih razloga nemaju snagu priznati. Kad se to dogodi, njihov posjet bit će tako jednostavan i tako prirodan.

7. veljače - Dan sjećanja na pobijene franjevce i puk

Niže razine vlasti ipak čine što mogu. Naša širokobriješka Općina ove je godine tako donijela povijesnu odluku. Proglasili su 7. veljače Danom sjećanja na pobijene franjevce i puk. Nije pritom bilo nikakvih otpora, kako prilikom predlaganja, tako i prilikom donošenja. Svakome je jasno da »7. februar« konačno mora prestati postojati. Tada su slavili oslobođenje Lištice, sadašnjeg Širokog Brijega, a u stvarnosti su ga razorili, zapalili i poubijali mnoge koje su tu našli. Kasnije su neprestano bdjeli da se ne bi ponovo obnovio u svom katoličkom i hrvatskom duhu. Treba to danas spomenuti i sjećati se da bi se zbog svega taj dan trebalo moliti i razmišljati. U obrazloženju odluke o proglašenju Dana sjećanja kaže se da popodne taj dan bude neradno vrijeme. Nije rečeno da se ide na tradicionalnu sv. misu zadušnicu, ali to se podrazumijeva. Kako bi taj dan mogao proteći bez toga? Zbog preobilja snijega ove godine nismo mogli na ovaj način obilježiti ovogodišnju obljetnicu. Moći ćemo dogodne i vrijeme je već

se sada na nju pripravljati. U našim školama treba biti govoreno što se taj dan dogodilo, u našim javnim glasilima spominjati da je posjet Širokom Brijegu bez posjeta franjevačkom samostanu i svemu onome što on znači samo napola posjet bez obzira na sve. Na početku bijaše samo samostan da bi se tek kasnije, zalaganjem franjevaca poteklih iz ovih krajeva, sve ostalo razvilo. I zato je sve tako čvrsto povezano, radeći svatko na svome polju i međusobno se pomažući.

Snijeg je naizgled omeo i prvi natječaj na temu pobijenih hercegovačkih franjevaca. Međutim, stvaratelji se nisu dali. Bila su to djeca, mladež, odrasli. Zahvatili smo sve uzraste, jer pobijeni franjevci svakome imaju što reći. Nagrade su naravno bile simbolične. Tko može nagraditi razumijevanje koje se ima prema pobijenim franjevcima? Svi koji su sudjelovali obradovali su nas svojim djelima. Njihova zanatska razina nije toliko važna. Važno je da se bez po muke primjećuje da ih oni doživljavaju svojim, da znaju što se to točno dogodilo i tko je napadač, a tko žrtva. U našem narodu još su neiskvareni ti odnosi i zbog toga je to tako.

Dobro je razmišljati o svemu ovome dok nas proljeće polako počinje pohoditi. Volimo ga jer nam donosi sunce. Ono, pak, čini da počinje bujati život tamo gdje nam se možda učinilo da ga više nema. Tu je i vrijeme Korizme i Isusova uskrsnuća. Jednostavno se budi naš tjelesni i naš duhovni život. Do nas je hoćemo li odgovoriti tim novim prilikama ili dopustiti da prođu mimo nas, da nas ne pohode. Oni koji posjećuju pobijene franjevce vjerujem da znaju što trebaju činiti. Ne može se dopustiti da život uzalud prolazi. Jednoga dana, na ovaj ili onaj način, doći ćemo pred svoga Boga. Hoće li nam ruke tada biti prazne ili ćemo mu moći pokazati mnogo toga dobrog što smo učinili dok su nas pohodile poteškoće, nerazumijevanja, slabosti, neuspjesi? Uputio nas je na ovu zemlju učiniti je drukčijom, u skladu s Njegovom ljepotom. Zbog toga nije pogrešno imati zavrnutе rukave i u znoju lica svoga shvaćati što to Bog sve želi od nas.

Misliš li o meni dobro, i sam ću postati bolji ...

Neka vas sve obasja
uskrsno svjetlo!

Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi. *Job 19, 25*

Franjninim STOPAMA

ISSN 2232-8580

List Franjevačkog svjetovnog reda i štovatelja sv. Franje
Široki Brijeg, ožujak 2012. • Godište II, broj 4 • Cijena 3 KM